

Editorial

Minimálně lingvisticky se zdá, že editorial souvisí s editory. V našem časopisu se v práci editorů cyklicky střídají minitýmy editorů – členů redakční rady CASAJC Review. Jejich práce je neviditelná. Přestože není nijak těžká, je náročná z hlediska komunikace s autory a recenzenty i redakčním systémem – možná se to nezdá, ale teď nevím, která z nich editorům ubírá více energie, počátečního elánu a v neposlední řadě i kreativity. Ne že by nám snad tyto nepostradatelné atributy editorů došly, ale ze zvědavosti a hravosti jsme zadaly do ChatGPT dvě různé instrukce k napsání editoria. A rády je s Vámi teď sdílíme.

Editorial tohoto čísla by mohl vypadat třeba takto:

Umělá inteligence jako pomocník ve výuce jazyků na vysokých školách

Využití umělé inteligence (AI) ve vzdělávání už není otázkou budoucnosti – stává se realitou, která otevírá nové možnosti i ve výuce cizích jazyků. Na vysokých školách, kde studenti očekávají moderní a efektivní přístupy k učení, se AI může stát cenným nástrojem nejen pro individualizaci výuky, ale i pro zefektivnění práce vyučujících.

Jazykové modely, jako je ChatGPT, mohou pomoci s tvorbou interaktivních cvičení, automatizací oprav písemných prací nebo poskytováním okamžité zpětné vazby ke gramatickým a stylistickým chybám. Studenti mohou díky AI trénovat konverzaci v cizím jazyce v bezpečném prostředí a získávat okamžité opravy a doporučení. Adaptivní výukové platformy dokážou přizpůsobit obsah potřebám jednotlivých studentů a tím podpořit jejich pokrok.

Nicméně AI nenahrazuje roli učitele – spíše ji rozšiřuje a obohacuje. Kritické myšlení, kreativní přístup a osobní interakce jsou stále nenahraditelné součástí jazykového vzdělávání. Výzvou pro pedagogy proto zůstává najít správnou rovnováhu mezi využitím AI a tradiční výukou, aby byl zachován lidský rozměr vzdělávání.

Je na nás, abychom využili potenciál umělé inteligence ke zkvalitnění výuky, aniž bychom přišli o to nejcennější – osobní kontakt a porozumění mezi učitelem a studentem. AI může být skvělým spojencem, pokud ji budeme používat promyšleně a s cílem podporovat autentické učení.

Anebo taky takto:

Revoluce nebo evoluce? AI ve výuce angličtiny

Vážený kolegové a kolegyně,

je to tu. Zatímco jsme se ještě nestihli vzpamatovat z pandemického Zoomování a hybridních výukových modelů, další technologická vlna už nám klepe na dveře – umělá

intelligence. A jak se tak dívám na své studenty, mám podezření, že někteří ji do učebny propašovali už dávno.

AI nástroje jako ChatGPT, Grammarly či DeepL nám nabízejí nekonečné možnosti, jak zefektivnit jazykovou výuku. Studenti si mohou nechat opravit eseje, simulovat rozhovory s umělým partnerem nebo si vygenerovat precizní výpisky z akademických článků, které stejně nečetli. Ale kde je hranice mezi užitečnou podporou a naprostou leností?

Měli bychom se radovat, nebo panikařit? Možná obojí. Na jedné straně AI dokáže odstranit z výuky nudné drilování a umožnit studentům zaměřit se na kreativnější aspekty jazyka. Na straně druhé, kdy naposledy váš student napsal esej bez pomoci kouzelného chatbotu? A co víc – ví vůbec, co znamená „subjunctive mood“, nebo jen doufá, že AI to ví za něj?

Ještě zajímavější je naše vlastní role v tomto AI-řetězci. Učitelé se mohou cítit jako oběti technologického pokroku, nebo si mohou umělou inteligenci ochočit. Proč nevyužít AI k vytváření personalizovaných výukových materiálů, interaktivních cvičení nebo k opravování testů, které bychom jinak s hrůzou odkládali na „někdy příště“?

A tak se ocitáme na rozcestí: budeme AI ignorovat, zakazovat, nebo ji zapřáhneme do práce? Koneckonců, každý učitel ví, že nejlepší metoda, jak něco pochopit, je naučit to druhé. Možná bychom tedy měli nechat studenty, aby AI učili angličtinu místo sebe – a uvidíme, kdo se nakonec naučí víc.

S nadšením (a trochou opatrnosti), editorky

A teď ruku na srdce: je co divit se lidstvu, když tuto vymoženost používá? Určitě ne, ale zdravý rozum a konečná kontrola lidského elementu snad bude stále mít konečné slovo.

Ludmila Koláčková a Mária Šikolová